

WYTYCZNE DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA PODCZAS POBIERANIA I TRANSPORTU PRÓBEK - WODA DO SPOŻYCIA

Instrukcja określa podstawowe zasady pobierania i transportu wody do badań fizykochemicznych i mikrobiologicznych, z kranów czerpalnych i wylewek baterii.

JEŻELI PRÓBKİ DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH I FIZYKOCHEMICZNYCH POBIERANE SĄ Z JEDNEGO PUNKTU, JAKO PIERWSZE NALEŻY POBRAĆ PRÓBKİ PRZEZNACZONE DO BADAŃ FIZYKOCHEMICZNYCH.

1. Pobieranie próbek wody do badania fizykochemicznego (WODA ZIMNA)

Próbki do badań fizykochemicznych pobiera się do odpowiednich pojemników z tworzyw sztucznych i szkła otrzymanych w Laboratorium Analizy Wody.

- a) Zdejmij urządzenia przeciwzrobryzgowce z kranu (np. perlatory wraz z uszczelkami)
- b) Oczyszcz wylot kranu z osadów i innych zanieczyszczeń – możesz wyszczotkować wylewkę szczoteczką z detergentem.
- c) Opłucz wylewkę z detergentu.
- d) Odkręć kran z zimną wodą pod dużym ciśnieniem i spuszcza do ustabilizowania się temperatury (woda powinna być odczuwalnie bardzo zimna).
- e) Zmniejsz ciśnienie wody tak aby woda nie rozbryzgiwała się podczas pobierania.
- f) Napełnij wodą pojemniki otrzymane od Laboratorium.
- g) Zamknij pojemniki.

Badany parametr	OPIS POJEMNIKA	Sposób napełniania pojemnika	Maksymalny czas od pobrania do dostarczenia do Laboratorium
Barwa, mętność, pH, przewodność elektryczna właściwa, mangan, twardość ogólna	„CHEMIA”	Przepłucz butelkę wodą Napełnij pod przelew	W dniu pobierania
Obecność obcego smaku*	„SMAK”	Przepłucz butelkę wodą Napełnij pod przelew	
Obecność obcego zapachu	„ZAPACH”	Przepłucz butelkę wodą Napełnij pod przelew	Do 4 h od pobrania
żelazo	„ŻELAZO”	Napełnij do przewężenia Uwaga kwas !!!	W dniu pobierania
Azotany, Azotyny, Chlorki, Siarczany, Fluorki, Bromki, Jon amonowy	„KATIONY ANIONY”	Przepłucz butelkę wodą Napełnij pod przelew	
Utlenialność z KMNO ₄	„UTLENIALNOŚĆ”	Napełnij do przewężenia Uwaga kwas !!!	
Chlor wolny Chlor ogólny Chlor związany	„CHLOR”	Przepłucz butelkę wodą Napełnij pod przelew	Możliwie jak najszybciej – <i>wyniki nieprzydatne do oceny zgodności gdy badania nie są wykonywane w miejscu pobierania</i>

*W przypadku badania na obecność obcego smaku należy wykonać badanie mikrobiologiczne w zakresie: bakterie grupy coli i *E. coli*.

Próbki do badania na obecność obcego smaku dostarczone w czwartki będą badane za pomocą szybkich testów Colilert.

2. Pobieranie próbek wody do badania mikrobiologicznego (WODA ZIMNA lub CIEPŁA)

Próbki wody do badania mikrobiologicznego pobiera się do sterylnych butelek zawierających płynny tiosiarzan sodu otrzymanych w Laboratorium Analizy Wody.

- a) Umyj i zdezynfekuj dłonie lub załóż rękawiczki
- b) Zdejmij urządzenia przeciwzrobryzgowce z kranu (np. perlatory wraz z uszczelkami)
- c) Oczyszcz wylot kranu z osadów i innych zanieczyszczeń – możesz wyszczotkować wylewkę szczoteczką z detergentem.
- d) Opłucz wylewkę z detergentu.
- e) Odkręć kran z wodą pod dużym ciśnieniem i spuszcza do ustabilizowania się temperatury (woda powinna być odczuwalnie bardzo zimna lub gorąca – tylko badanie w kierunku *Legionella*).

**WYTYCZNE DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA PODCZAS POBIERANIA I TRANSPORTU PRÓBEK
- WODA DO SPOŻYCIA**

- f) Zakręć kran i opal lub zdezynfekuj wylewkę kranu. Kran metalowy można opalić np. palnikiem lutowniczym. Kran metalowy lub plastikowy można zanurzyć w środku dezynfekującym na czas ok 2 minut (alkohol 98%, podchloryn sodu).
- g) Odkręć kran tak aby woda nie rozbryzgiwała się podczas pobierania.
- h) Otwórz sterylny pojemnik. Nie odkładaj nakrętki na bok. Nie dotykaj wnętrza butelki i nakrętki !!!**
- i) Napełnij wodą pojemniki nie dotykając kranu.
- j) Natychmiast zamknij pojemnik.

KIERUNKI BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	RODZAJ POBIERANEJ WODY	Oznakowanie pojemnika	Sposób napełniania pojemnika	Max. czas od pobrania do posiewu próbki
Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C i w 36°C	WODA ZIMNA	Sterylny pojemnik zawierający tiosiarczanu sodu <u>oznakowany naklejką z datą sterylizacji</u>	napełniać do przewężenia butelki	Do 7 h od pobrania
<i>E.coli</i> i bakterie z grupy coli				
Enterokoki kałowe				
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>				
<i>Clostridium perfringens</i>				
<i>Legionella</i>	WODA CIEPŁA Jeśli jest to możliwe, wykonać pomiar temperatury wody i przekazać informację w Laboratorium	<i>uwaga: data ważności 3 miesiące od daty sterylizacji</i>		

Informacje potrzebne do przekazania w Laboratorium na etapie przyjęcia próbki:

rodzaj wody (np.: surowa, podziemna, uzdatniona, zimna, ciepła), wodociąg gminny/miejski, ujęcie własne; miejsce pobrania, adres, data i godzina pobrania; ewentualnie nazwa punktu; nr działki.

Postępowanie z próbkami w czasie transportu

- Zaleca się transportowanie i przechowywanie próbek w warunkach chłodniczych (5±3°C) (np. torby chłodnicze z wkładami lodowymi). Próbki wody zimnej i ciepłej powinny być transportowane oddzielnie.
- Próbki należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem, rozlaniem, wstrząsami, ekspozycją na światło, zanieczyszczeniami (dotyczy szczególnie szyjek i korków) zarówno podczas pobierania jak i transportu.

Informacja dla Klienta: Sposób pobierania próbki oraz czas od pobrania próbki do wykonania badania ma istotny wpływ na wiarygodność uzyskiwanych wyników. Przekroczenie czasu określonego jako maksymalny do wykonania badania i/lub brak informacji od Klienta na temat czasu pobierania (data, godzina) będzie skutkowało uzyskaniem wyników nieprzydatnych do oceny zgodności. Adnotacja o nieprzydatności wyników do oceny zgodności w takim przypadku zostanie umieszczona na sprawozdaniu z badania. Laboratorium nie odpowiada za sposób pobierania próbki przez Zleceniodawcę i stan pojemników od momentu ich przekazania do Zleceniodawcy. Gdy Zleceniodawca dostarcza próbkę w swoich pojemnikach Laboratorium może odmówić przyjęcia próbki do badania. W przypadku próbek pobieranych przez Zleceniodawcę Laboratorium nie ponosi odpowiedzialności za transport próbek.

Prosimy o stosowanie się do wytycznych zamieszczonych w niniejszej instrukcji. W celu uzyskania dodatkowych informacji prosimy o kontakt z Laboratorium.

Informujemy, że w przypadków osób fizycznych opłata za badanie próbek musi zostać uregulowana w dniu dostarczenia próbek do Laboratorium.